

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

PHÁT HIỆN GIAN LẬN TÀI CHÍNH

DÙNG CÁC KỸ THUẬT

PHÂN TÍCH BẤT THƯỜNG

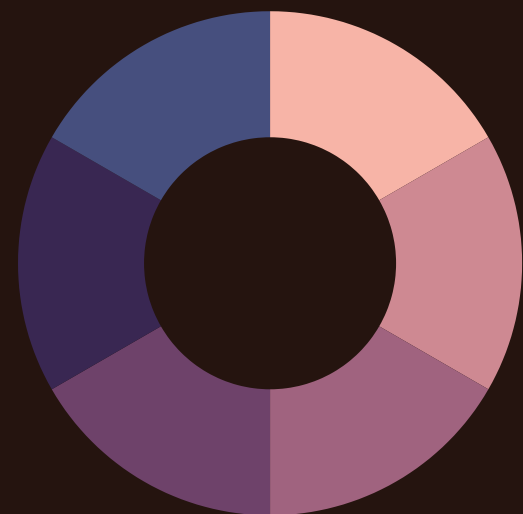
Lại Minh Phú (20127593)
Hồ Minh Thanh Tài (20127068)

Giới thiệu

- Động lực
- Mục tiêu
- Phạm vi

Nội Dung Trình Bày

1. Tổng quan về đề tài
2. Công trình liên quan
3. Phương pháp đề xuất
4. Kết quả thực nghiệm
5. Kết luận
6. Hướng phát triển

Tổng Quan

- Gian lận tài chính
- Phát hiện bất thường
- Kỹ thuật học máy

Gian Lận Tài Chính

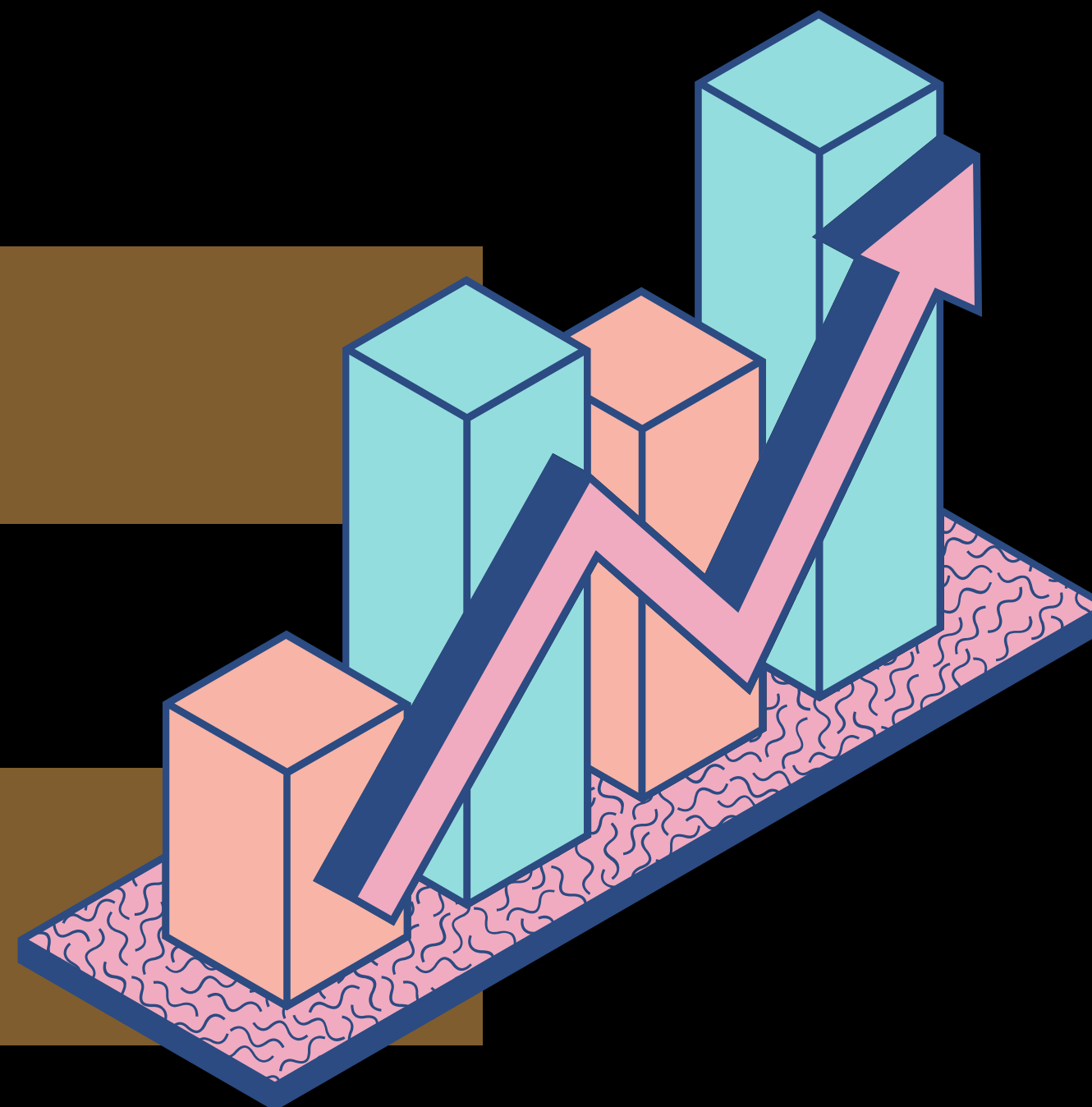
Trang 04 / 16

○ Thực trạng Hiện tại

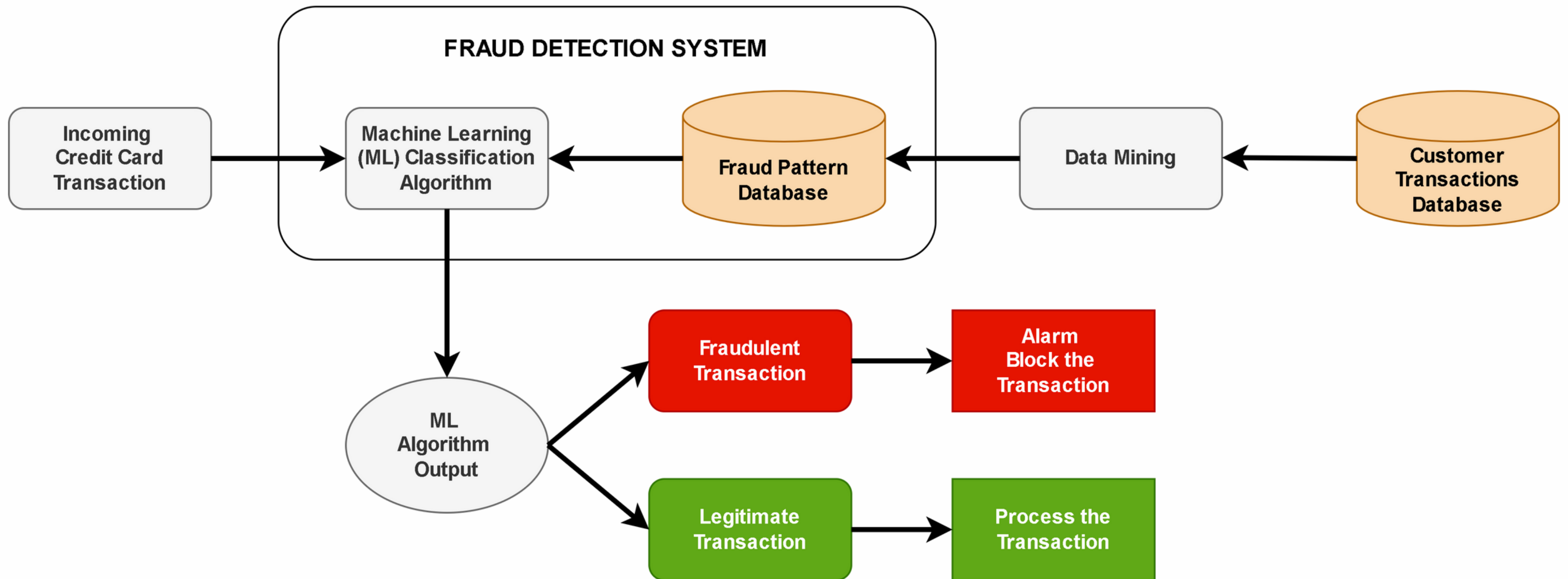
Tổn thất to lớn

○ Nguy cơ Tương lai

Mối đe dọa nguy hiểm

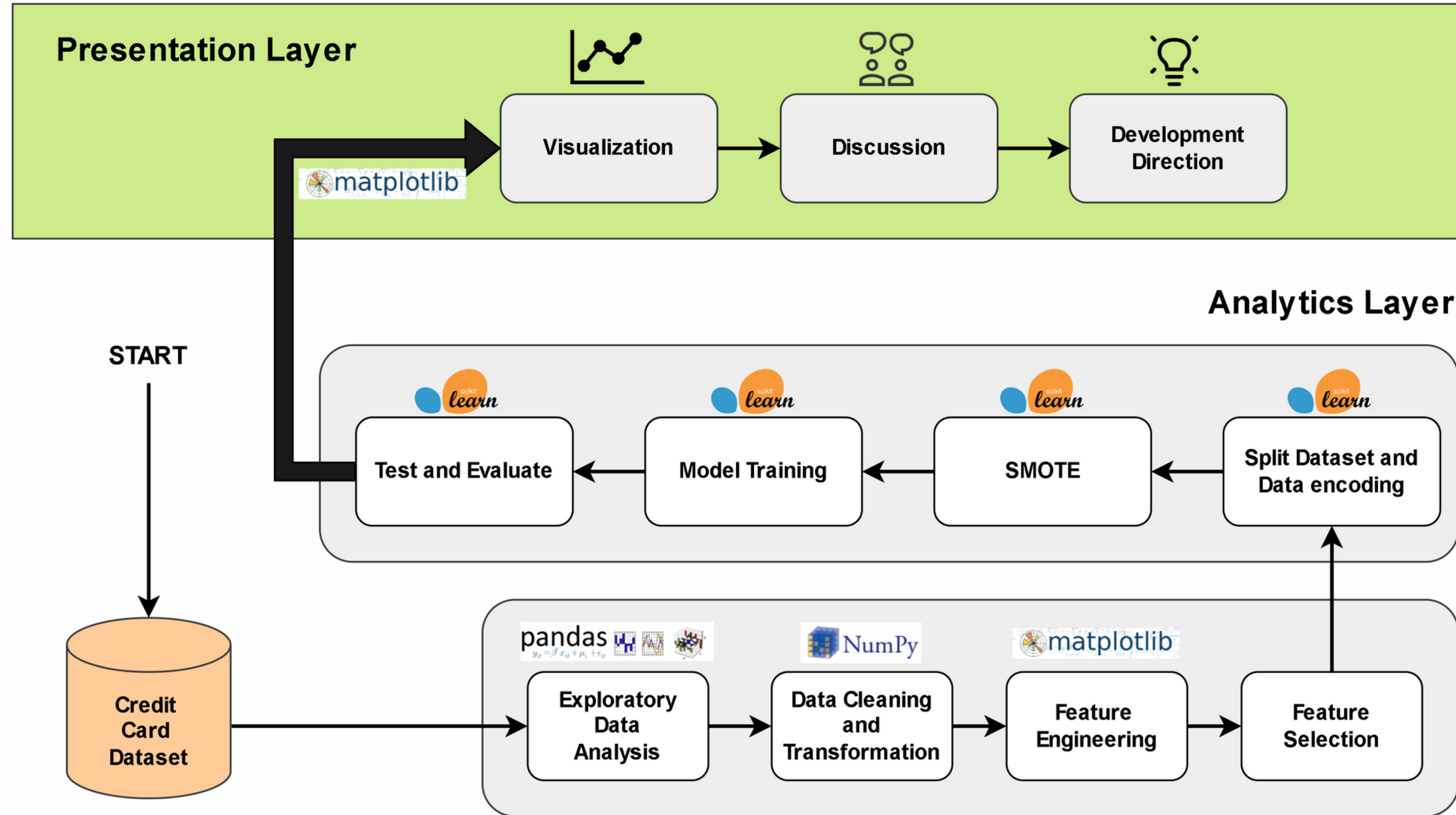

Hệ Thống Phát Hiện Bất Thường

Thiết Kế Chi Tiết Của Mô Hình

Trang
06 / 16

Công Trình Liên Quan

01

V. T. Gowda

Credit Card Fraud Detection using
Supervised and Unsupervised Learning

Wichita State University, USA, 2021.

03

D. Varmedja, M. Karanovic, S. Sladojevic, M.

Credit Card Fraud Detection -
Machine Learning methods

INFOTEH, Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina, 2019

02

A. Rosenbaum

Detecting Credit Card Fraud with
Machine Learning

Stanford University, USA, 2019.

04

S. S. B. K. C. Taneja

Application of balancing techniques
with ensemble approach for credit
card fraud detection

GUCON, New Delhi, India, 2019.

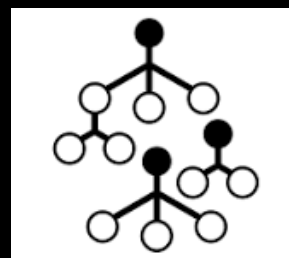
Định Hướng

- SMOTE
- Thuật toán kết hợp
- Độ đo PR-AUC

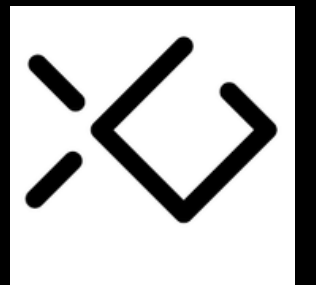
Phương Pháp Đề Xuất

Random Forest

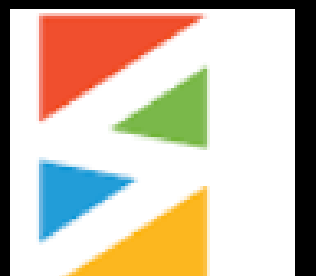
XGBoost

CatBoost

LightGBM

Kết Quả Thực Nghiệm

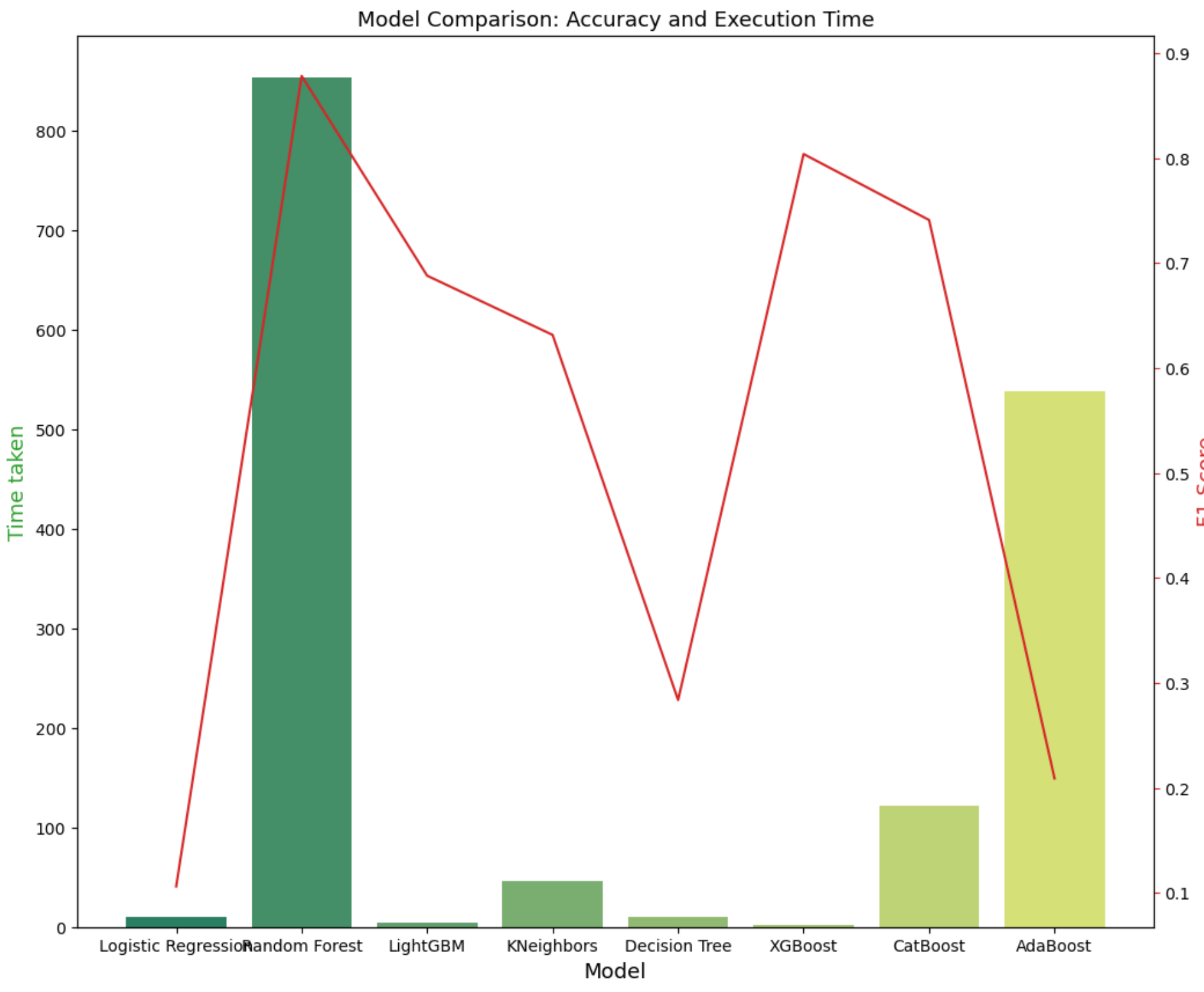

- Độ đo các mô hình
- Đánh giá và so sánh
- Mô hình tối ưu nhất

Độ Đo

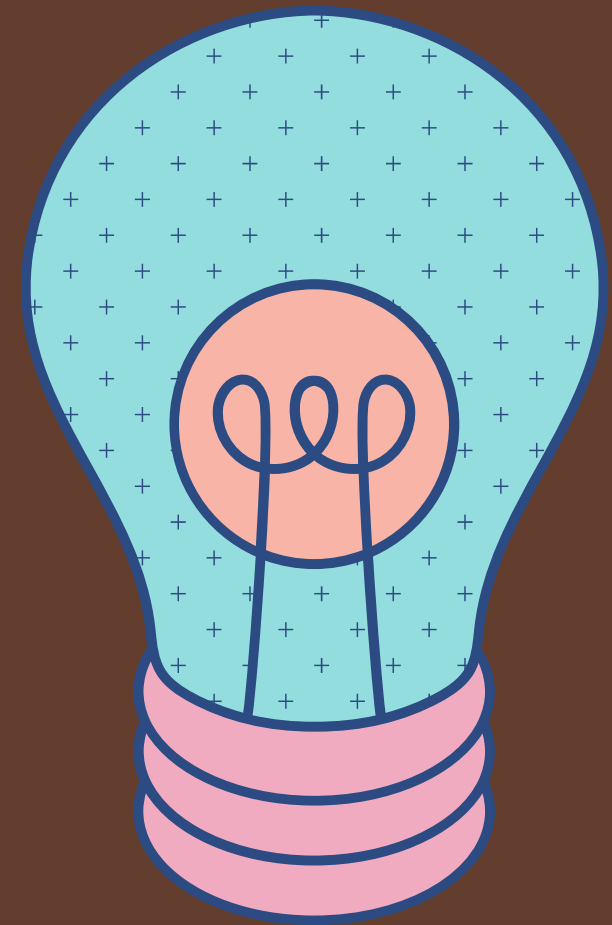
Mô hình	Thời gian	Độ chuẩn xác	Độ phủ	F1-Score	AUC-PR
LightGBM	4.53	0.56	0.87	0.68	0.72
Rừng ngẫu nhiên	853.42	0.91	0.84	0.87	0.87
XGBoost	2.15	0.77	0.83	0.80	0.8
CatBoost	121.83	0.65	0.84	0.74	0.75
AdaBoost	538.67	0.11	0.87	0.20	0.49
Cây quyết định	10.21	0.17	0.81	0.28	0.49
Hồi quy Logistic	10.16	0.05	0.91	0.10	0.48
KNN	45.82	0.5	0.85	0.63	0.6
LightGBM sau tinh chỉnh	4.04	0.63	0.89	0.74	0.76

Biểu Đồ

LIGHTGBM

- Thời gian
- Độ phủ
- Tiềm năng

Kết Luận

- Hạn chế
- Hướng phát triển

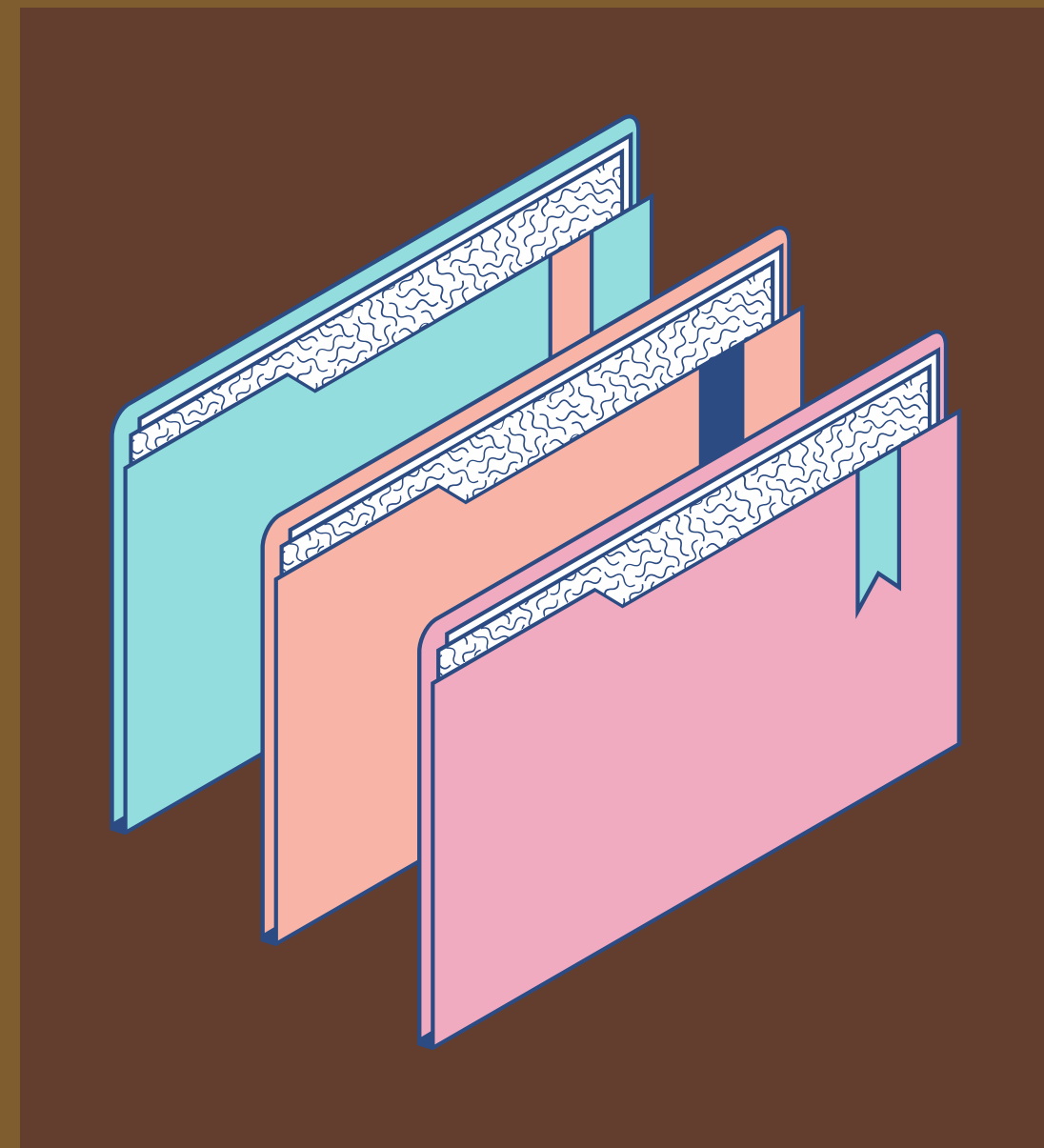
Hạn chế

○ Dữ liệu

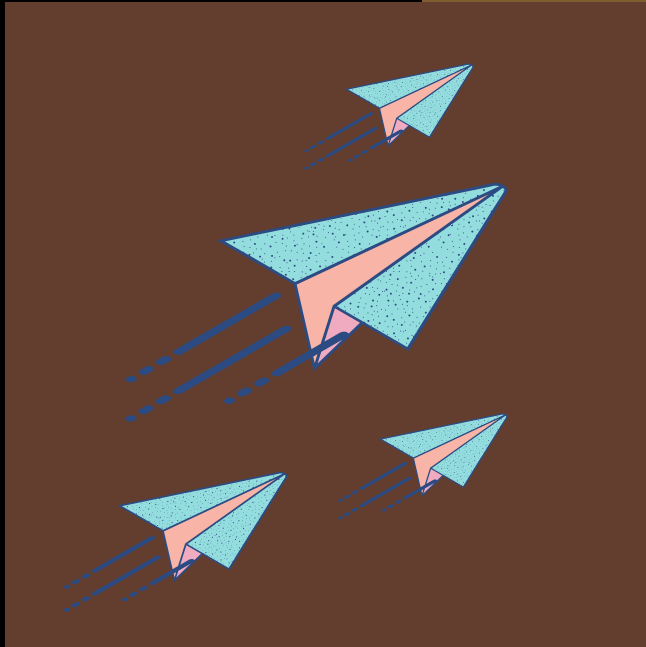
- Mất cân bằng
- Lựa chọn đặc trưng

○ Kỹ thuật

- Giới hạn trong sự lựa chọn
- Độ đo chưa cân bằng

Hướng Phát Triển

- Tìm kiếm lưới, tìm kiếm ngẫu nhiên
- Borderline-SMOTE, ADASYN
- Độ đo MCC, G-Mean
- Học bán giám sát

**Cảm Ơn Thầy Cô và Các Bạn
Đã Lắng Nghe**